

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Persona**

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej Katarzyny Hall

Szanowna Pani Minister!

Chciałbym przedstawić projekt "Pokolenia dla edukacji", przygotowany i opracowany przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. Autorzy projektu, pan Wojciech Ziółkowski i pani Danuta Michalak, są nauczycielami konsultantami, od wielu lat realizującymi zadania ukierunkowane na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli.

Nauczyciele to grupa zawodowa oddziaływująca na uczniów, a więc margines błędu w ich pracy musi być minimalizowany i modelowany poprzez permanentne kształcenie, doskonalenie i doradztwo zawodowe. Teorię i część wiedzy formalnej przekazują uczelnie wyższe. Kształtowanie kwalifikacji nauczyciela odbywa się jednak głównie w warunkach "rzeczywistych", w ramach bezpośrednich relacji nauczyciel - uczeń. W efekcie pierwsze lata pracy zawodowej to najczęściej tak zwane uczenie się na własnych błędach.

Z drugiej zaś strony w systemie edukacji funkcjonują nauczyciele z długoletnim stażem pracy, wysokimi kwalifikacjami, którzy nabyli już prawa emerytalne, ale nie korzystają z tych praw z przyczyn finansowych, społecznych i prawnych. Nauczyciele ci rzadko mają możliwość przekazania praktycznych wiadomości i umiejętności swoim następcom. Ponadto ich wiedza to nie jest wiedza "odnawialna" na podstawie dokumentów, ale przekazywana wyłącznie w naturalnych relacjach człowiek - człowiek, mistrz - uczeń. Dochodzi więc do utraty potencjału doświadczenia kolejnych pokoleń nauczycieli, a jest to koszt ponoszony przez uczniów i rodziców.

Rozwiązaniem problemu mogłoby być stworzenie możliwości zatrudniania absolwentów szkół wyższych i nauczycieli, którzy nabyli prawa emerytalne, do realizacji wspólnych zadań edukacyjnych oraz wychowawczych na zasadach mistrz - uczeń. Projekt "Pokolenia dla edukacji" przewiduje rozwiązania organizacyjno-prawne, w których nauczyciel planujący przejście na emeryturę realizowałby wspólnie z nauczycielem wdrażającym się do zawodu proces dydaktyczny. Zaletami takiego rozwiązania byłyby:

- synergia aktywności absolwenta stażysty z doświadczeniem zawodowym mistrza;*
- synergia właściwości dwóch pokoleń nauczycieli w procesie kształtowania pożądanych cech osobowości, synergia różnych oddziaływań wychowawczych na uczniów;*
- synergia programów zatrudnienia absolwentów i programów dla "wykluczonych", osób po pięćdziesiątce;*
- stworzenie relacji, w której nauczyciel mistrz w procesie współpracy przekazywałby swoje doświadczenie zawodowe i życiowe, a adept zawodu unikałby błędów i doskonaliłby warsztat pracy pod okiem mentora;*
- ograniczenie problemów organizacyjnych szkoły wynikających z absencji nauczycieli;*
- wdrożenie stażysty, zgodnie z jego kwalifikacjami, do aktywności zawodowej z jednoczesnym utrzymaniem aktywności nauczyciela z dwudziestopięcioletnim stażem.*

Wdrożenie tego projektu lub jego elementów w odniesieniu do wybranych środowisk może okazać się przydatne i pożyteczne. Autorzy projektu nie przeceniają uwarunkowań ekonomicznych, ale w swoim zamyśle odwołują się do solidarności pokoleń oraz odpowiedzialności i troski o relacje nauczyciel - uczeń - rodzic. Niezależnie od poziomu

abstrakcji projektu autorzy chcą włączyć się do dyskusji i zainspirować środowisko do szukania optymalnych rozwiązań.

*Z poważaniem
Andrzej Person
senator RP*